כפר עולמי · יחידה 4: אוכלוסייה במרחב משתנה · חוברת קטנה

תפרוסת וצפיפות אוכלוסין

חוברת תלמיד · **בסיסי**

למה בכמה מקומות צפוף כמו באוטובוס, ובאחרים אין נפש חיה?

שם:	כיתה:	תאריך:

מה בחוברת?

1. מושגי מפתח
2. קוראים: איפה כולם גרים?
3. חלק א׳ – מתרגלים מושגים
4. חלק ב׳ – בודקים הבנה
5. חלק ג׳ – חושבים כמו גאוגרפים
6. כרטיס יציאה ✂

משחקים לשיעור הזה (חידון מהיר, איש תלוי, טריוויה ועוד) באתר: https://geo-z-chovrot-tiny.sites.tab.bot/

יצרה: רוית ראש בן ישי

מושגי מפתח

קראו את המושגים. נשתמש בהם בכל החוברת.

צפיפות אוכלוסייה

כמה אנשים גרים על כל קמ״ר.

לדוגמה: מיליון תושבים על 20,000קמ״ר = 50לקמ״ר.

תפרוסת אוכלוסייה

איפה גרים האנשים על המפה.

לדוגמה: רוב תושבי מצרים גרים לאורך הנילוס.

אזור דליל

מקום גדול עם מעט אנשים.

לדוגמה: מדבר סהרה או צפון קנדה.

קמ״ר

ריבוע של קילומטר על קילומטר.

לדוגמה: בערך שטח של כמה שכונות קטנות.

גורמים פיזיים

הטבע: מים, אדמה ומזג אוויר.

לדוגמה: נהר ואדמה פורייה מושכים תושבים.

אזור צפוף

מקום קטן עם הרבה אנשים.

לדוגמה: מרכז העיר תל אביב.

ריבוי טבעי

נולדים יותר אנשים ממה שמתים.

לדוגמה: נולדו 100תינוקות ונפטרו 40– תוספת של 60.

גורמים אנושיים

מה שאנשים יצרו: עבודה, כבישים ובתי ספר.

לדוגמה: עיר עם הרבה מקומות עבודה.

קוראים

איפה כולם גרים?

דמיינו נקודה על המפה לכל אדם. בכמה מקומות יש המון נקודות צפופות. במקומות אחרים כמעט אין נקודות. כך נראית תפרוסת האוכלוסייה.

צפיפות אומרת כמה אנשים גרים על כל קמ״ר. מחלקים את מספר התושבים בשטח. מקום עם הרבה אנשים הוא צפוף. מקום עם מעט אנשים הוא דליל.

אנשים אוהבים לגור ליד מים ואדמה טובה. הם אוהבים מזג אוויר נעים ומקומות עבודה. הם לא אוהבים לגור בקור גדול או במדבר. היום יש בעולם הרבה יותר אנשים מפעם.

חלק א׳ – מתרגלים מושגים

בחלק הזה נחבר כל מושג להגדרה שלו, ונזהה דוגמאות מהחיים.

1. התאימו: כתבו בריבוע את האות של ההגדרה המתאימה.

1. תפרוסת אוכלוסייה ☐ **א.** ריבוע של קילומטר על קילומטר.

2. צפיפות אוכלוסייה ☐ **ב.** מקום קטן עם הרבה אנשים.

3. קמ״ר ☐ **ג.** מקום גדול עם מעט אנשים.

4. אזור דליל ☐ **ד.** כמה אנשים גרים על כל קמ״ר.

5. אזור צפוף

ה. איפה גרים האנשים על המפה.

2. השלימו: לאיזה מושג מתאימה כל דוגמה?

מחסן מילים: גורמים אנושיים גורמים פיזיים ריבוי טבעי

1. נולדו 100תינוקות ונפטרו 40– תוספת של 60. – זו דוגמה ל־_____
2. עיר עם הרבה מקומות עבודה. – זו דוגמה ל־_____
3. נהר ואדמה פורייה מושכים תושבים. – זו דוגמה ל־_____

חלק ב' – בודקים הבנה

חזרו לקטע הקריאה. הקיפו את התשובה הנכונה, וסמנו נכון או לא נכון.

1 מה זה צפיפות אוכלוסייה?

- א. כמה אנשים גרים על כל קמ"ר
- ב. כמה ילדים יש בכיתה
- ג. כמה בתים יש בעיר
- ד. כמה גשם יורד

2 איך מחשבים צפיפות?

- א. מוסיפים שטח לתושבים
- ב. מחלקים את מספר התושבים בשטח
- ג. כופלים שטח בגשם
- ד. סופרים בתים

3 איפה אנשים אוהבים לגור?

- א. בקרח של הקוטב
- ב. במדבר בלי מים
- ג. ליד מים ואדמה טובה
- ד. על הר גבוה מאוד

4 איך נקרא מקום גדול עם מעט אנשים?

- א. צפוף
- ב. עירוני
- ג. מלא
- ד. דליל

5 באיזו יבשת גרים הכי הרבה אנשים?

- א. אירופה
- ב. אסיה
- ג. אוסטרליה
- ד. אנטארקטיקה

נכון או לא נכון? אם לא נכון – תקנו בשורה.

		נכון	לא נכון
1	האנשים בעולם מפוזרים באופן שווה בכל מקום.		
2	מדבר הוא בדרך כלל מקום דליל.		
3	מקומות עבודה מושכים אנשים לגור לידם.		
4	לפני מאה שנה היו בעולם יותר אנשים מהיום.		

חלק ג׳ – חושבים כמו גאוגרפים

כאן אין תשובה אחת נכונה. כתבו במשפטים מלאים והסבירו את דעתכם.

1 למה לדעתכם מעט אנשים גרים בקוטב הצפוני?

התחילו כך: מעט אנשים גרים שם כי...

2 האם אתם גרים במקום צפוף או דליל? איך אתם יודעים?

התחילו כך: אני גר או גרה במקום... כי...

כרטיס יציאה – תפרוסת וצפיפות אוכלוסין

גזרו לאורך הקו המקווקו ומסרו למורה. שם: _____

1 מה ההבדל בין צפוף לדליל?

2 כתבו גורם אחד מהטבע שמושך אנשים.

3 כתבו גורם אחד שאנשים יצרו ומושך אנשים.

איך הבנתי? ◯ הבנתי היטב ◯ הבנתי חלקית ◯ אני צריכים/ות עזרה